

Om Ringmerking

Skrevet av [John Sandøy](#) sø 23. mar kl. 09.37

Når jeg er nede ved Østensjøvannet for å fotografere så ser jeg stadig fugler som er ringmerket. NOFOA driver også å ringmerker fugler. Selv om jeg er overbevist om at denne ringmerkingen foregår så skånsomt som mulig så må det da være en stressfaktor for fuglene. Jeg har derfor noen spørsmål om ringmerking, håper noen kan gi meg svar på dette.

- Hvilken nytte har vi av ringmerkingen?
- Hvor finner vi åpen informasjon om de fugler som vi ser med merke på.
- Jeg finner ingen nettsted for å registrere de merkede fuglene som jeg ser, kun et registreringsskjema som skal sendes til Stavanger museum. Noen som vet om noe annet sted.

Hovedpoenget mitt er at hvis det ikke er åpen informasjon om ringmerking så er det kanskje ikke så stort poeng å merke dem. Hvis det er slik at opplysningene kun skal brukes av den som har et forskningsprosjekt, så er jeg ganske skeptisk til ringmerking. Eksempelvis så fant jeg for et par år siden en Hvitkinngås (på Trøna - Helgelandskysten) som hadde som hadde klart å få ringen sin tredd inn på øverste strengen på et gjerde. Den hadde selvfølgelig endt sine dager der. Gåsa var merket og jeg sendte inn nummeret (PA 02546) til Stavanger museum men hørte selvsagt ikke et pip tilbake.

Nå er jeg rimelig sær, men hvis det er noe jeg ikke skjønner vitsen med så bruker jeg å være i mot. Eksempelvis trikk og månelandinger. Er det noen som kan overbevise meg om nytten av ringmerkingen eller hvor jeg kan finne mer informasjon om dette.

John

Om: Om Ringmerking

Skrevet av [Johnny R. Pedersen](#) sø 23. mar kl. 15.02

Hei John!

Skal prøve å svare på spørsmålene du har, selv om temaet er stort. Om du ikke vet hvem jeg er så leder jeg og Carsten Lome Oslo og Akershus ringmerkingsgruppe. Antar at vi er de du stiler tråden din til.

Ringmerking er en metode man har for å skaffe informasjon om fugler man generelt ikke kan skaffe på andre måter. Det kan være seg informasjon om forflytninger, bestander, livslengde og mye mer.

Det kan muligens være litt stressende for fuglen under selve fangsten og påsettingen av ringen, men dette er sansynligvis ikke mer stressende enn andre opplevelser fuglen har i løpet av en dag, f.eks ved overflyvning av rovfugl, territoriehevdning osv. og det er snakk om liten tidslengde - å håndtere og merke fuglen er over på meget kort tid.

Ringene i seg selv merker fuglen stort sett ikke noe mer til enn de første minuttene den har den på - deretter blir det omtrent som om når vi har ett armbåndsur på hånden.

Det er også regler for hvordan denne fangsten skal foregå og man må ha lisens fra Direktoratet for naturforvaltning for å drive med dette. Det er med andre ord ikke hvem som helst som flyr rundt og setter merker på fugl.

Når det gjelder fuglene som du ser på Østensjøvannet gjelder det hovedsaklig vannfugl som ender, gjess, svaner, sothøns og disse er det spesielt fokus på nå.

Euring som er den organisasjonen som samler informasjonen som kommer inn fra merkinger rundt om i europa, har bedt om at det blir fokusert på vannfugl som lever i nærhet av mennesker og Stavanger museum som samler denne informasjonen i Norge følger dette opp.

Ett konkret eksempel på nytten av denne kunnskapen er jo ganske ny i tid. Når hysteriet med fugleinfluensaen slo ut for fullt oppdaget myndighetene nytten av ringmerkingen som bedrives rundt om. Relativt raskt kunne man legge frem belegg for bevegelsesmønstre for artene som var utsatt for dette og man kunne også si hvilke bestander det var snakk om. Ved hjelp av slik informasjon kunne man sette iverk tiltak for å forhindre spredning, samt berolige befolkningen.

Ett annet eksempel er grågjessene vi har i Norge. Ved hjelp av ringmerking kunne man fastslå at gjessene som spanjolene jaktet i Extramadura ikke var en lokal spansk bestand, men faktisk norske fugl. Myndighetene kunne dermed yte press for å begrense denne jakten som var meget hard på denne arten.

Når det gjelder tilgang til informasjon som blir samlet ved ringmerking og åpenhet omkring denne så kan jeg si følgende:

Ringmerking samler detaljerte opplysninger omkring fuglen/arten som merkes. Denne informasjonen blir samlet hos Stavanger Museum i Norge. I hovedsak er denne informasjonen tilgjengelig hvis man har konkrete prosjekter man søker bestemte svar på - man trenger da bare ta kontakt med Stavanger Museum.

Samtidig er dette detaljert informasjon om hekkesteder (hvis det er reirunger som merkes) og slik informasjon kan misbrukes. Spesielt ved truede arter og rovfugl. Det er derfor begrensninger i en slik tilgang.

De fleste som er intressert i resultatene av dette trenger da heller ikke detalj kunnskap om hver eneste fugl, men mer konkret bildet eller resultatene av sammenstilt informasjon. Og denne sammenstilte informasjonen er offentliggjort i to vakre bøker som heter Norsk RingmerkingsAtlas og omhandler de artene som man finner i Norge. Disse er tilgjengelig for alle i bokhandler.

Det finnes også websider som forteller om prosjekter feks finnes det en side som viser bevegelsene til kortnebbgjess som trekker langs norskekysten. Og andre arter har også websider som forteller om prosjekter og resultater.

Hyggelig at du får med deg ringmerkede fugler når du er ute og ser på fugl - håper du også tar deg tid til å lese av ringen og rapportere det inn også. Tidligere har Stavanger Museum ligget etter med tilbakemeldingene på gjenfunn, dette er nå en prioritert oppgave hos museet. Med andre ord - rapporterer du inn en avlesning nå er sjansen meget stor for at du får svar raskt. Anbefaler derfor at du rapporterer hvitkinngåsa på nytt med funnsted, dato osv.

Dette ble ett langt svar, men håper det hjalp litt :D
Hilsen Johnny

Om: Om Ringmerking

Skrevet av [Per Gylseth](#) sø 23. mar kl. 19.10

Mye bra informasjon fra Johnny. Her kommer litt i tillegg.

Som John Sandøy skriver, rapporterer en ringmerkingsgjenfunn til Stavanger museum. Her finner en også en del informasjon:

<http://www.stavanger.museum.no/default.aspx?ChannelID=1035>

Euring (fellesentral for Europas ringmerkingsentraler) har også en nettside med informasjon, og mulighet til å rapportere gjenfunn:

<http://www.euring.org/>

Det finnes også en side med informasjon om fargemerking (fargeringer, halsringer med mere). Her er en oversikt over prosjekter (med adresser, hvilke arter, type ringer og ringserier som er brukt):

<http://www.cr-birding.be/>

Og som Jonny skriver får rapportøren opplysninger om merkedata på den rapporterte fuglen. Jeg rapporterte en haltringmerket sangsvane, sett Kjelle, Aurskog-Høland 15.03.2008 og fikk E-post tilbake med merkedata 18.03.2008 (ikke dårlig når kun 17, og 18 mars er arbeidsdager!

Kan ikke se nødvendigheten av større innsyn i disse vevløsningene.

Hilsen Per

Om: Om Ringmerking

Skrevet av [John Sandøy](#) sø 23. mar kl. 20.00

Takk for grundige og nyttige svar, begge to. Jeg skal tenke over dette i ledige stunder.

Men hvis jeg oppfatter dette riktig så er det ikke noe helt åpent register over ringmerkede fugler. Når jeg skriver åpent så tenker jeg på noe slik som vi har på dette nettstedet hvor vi rapporterer inn observasjoner av fugler og dette er da tilgjengelig for alle og en hver.

Nå er jeg så sær at jeg forbeholder meg en eller annen rett til å være litt skeptisk, men jeg synes svarene var grundig og seriøse. takk for det.

John

Om: Om Ringmerking

Skrevet av [John Sandøy](#) sø 23. mar kl. 20.00

Takk for grundige og nyttige svar, begge to. Jeg skal tenke over dette i ledige stunder.

Men hvis jeg oppfatter dette riktig så er det ikke noe helt åpent register over ringmerkede fugler. Når jeg skriver åpent så tenker jeg på noe slik som vi har på dette nettstedet hvor vi rapporterer inn observasjoner av fugler og dette er da tilgjengelig for alle og en hver.

Nå er jeg så sær at jeg forbeholder meg en eller annen rett til å være litt skeptisk, men jeg synes svarene var grundig og seriøse. takk for det.

John